

Achtergrondinformatie

11 februari, 2010

Trends in de zorg

Hoe kunnen we de medische zorg in Nederland voor iedereen toegankelijk en betaalbaar houden – met tenminste behoud van de kwaliteit maar waar mogelijk verhoging van kwaliteit? Deze prangende vraag zal de komende jaren meer en meer gesteld worden. Want als iets zeker is, dan is het dat de druk op het zorgstelsel, die nu al hoog is, nog drastisch zal toenemen. ‘Zorg op afstand’-systemen, ook wel telezorg of e-health genoemd, kunnen helpen de zorgverlening ‘toekomst proof’ te maken.

Toename chronisch zieken

Nederland vergrijsd: de komende decennia zal het aantal 60-plussers jaar na jaar stijgen: van 15% (bijna 2,5 miljoen personen) van de totale bevolking nu, tot 25% (4,5 miljoen personen) in 2050 [bron: CBS Bevolkingsprognose]. Dit demografische gegeven gaat gepaard met een drastische toename van het aantal mensen met één of meer chronische (ouderdoms)ziekten. Aandoeningen die niet meer overgaan en waarvoor ze dus de rest van hun leven op medische zorg zijn aangewezen. Zo verwacht het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu dat alleen al het aantal mensen met diabetes tot 2025 van 740.000 mensen in 2007 met ruim 56% stijgt tot ongeveer 1,3 miljoen mensen [bron RIVM^[1]]. Het aantal patiënten met COPD zal met 38% stijgen tot meer dan 400.000 mensen in 2025 [bron: RIVM^[2]]. Ook het aantal hartfalenpatiënten kent een forse stijging. In 2025 zal dit aantal zijn toegenomen met 46,9% tot ongeveer 300.000 patiënten [bron: RIVM^[3]].

Gevolg is dat ook de zorgkosten hand over hand toenemen. De kosten voor de zorg aan patiënten met chronisch hartfalen zullen tussen 2005 en 2020 met 69% toenemen tot circa € 651 miljoen per jaar [bron: eindrapport ‘recept voor morgen – chronisch zieken’ van de NationaleDenkTank2006]. Volgens diezelfde bron gaat het bij COPD om een stijging van 66% tot € 530 miljoen per jaar. Daar komt bij, dat er bij ongewijzigd beleid aanzienlijk meer mensen in de zorg aan de slag zullen moeten: in 2007 was dat 13% van de beroepsbevolking, in 2020 zou dat 20% moeten zijn.

Zorgvernieuwing een must

Ongewijzigd beleid gaat ten koste van hetzij de algemene toegankelijkheid van de zorg, hetzij de kwaliteit. Bovendien is het aantal ‘handen aan het bed’ nu al een probleem; op termijn bijna 50% meer mensen interesseren voor werk in de zorg, is geen haalbare kaart – en is ook ongewenst, omdat ook andere sectoren last zullen krijgen van krapte op de arbeidsmarkt.

^[1] Bron RIVM: Rapport “Diabetes tot 2025, preventie en zorg in samenhang”, 2009

^[2] Bron RIVM: [“Chronische obstructieve longziekten \(COPD\). Omvang van het probleem.”](#)

^[3] Bron RIVM: [“Hartfalen. Omvang van het probleem.”](#)

De Stichting Zorg Binnen Bereik zet in op de ontwikkeling van innovatieve zorgoplossingen die antwoord geven op de huidige maatschappelijke vraagstukken. Belangrijk is dat ze dit doet vanuit het perspectief van patiënt en zorgverlener om zo goed mogelijk aan te sluiten op de behoeften die zij hebben.

E-health biedt voordelen

'Zorg-op-afstand'-systemen (e-health) kunnen een grote bijdrage leveren aan het behalen van toegankelijke en betaalbare zorg voor iedereen. Essentie daarvan is, dat patiënten met chronische aandoeningen met behulp van technische hulpmiddelen, in de omgeving waar zij zich prettig voelen, permanent in de gaten worden gehouden door zorgprofessionals. Daarnaast kunnen ze over de instrumenten beschikken om zelf te werken aan een leefstijl die verslechtering van de gezondheid voorkomt en hun leven zo aangenaam mogelijk maakt.

E-health systemen zijn in opkomst en dat is niet voor niets. Ze bieden de patiënt en de zorgverlener enorme voordelen. Patiënten kunnen thuis (of waar men maar wil) blijven wonen, in de wetenschap dat professionele zorgverleners over hun schouder meekijken. Angstgevoelens en bezoeken aan de specialist nemen af. Omdat direct actie wordt ondernomen op afwijkende meetresultaten, is heropname in het ziekenhuis minder vaak noodzakelijk. Bovendien, patiënten zien ook zelf hoe het met hun gezondheid gesteld is, waardoor zij zelf eerder correctieve maatregelen zullen nemen. Meer dan in het verleden, kan – en zal – men zelf sturing geven aan de eigen gezondheid. Mede omdat e-health systemen méér kunnen dan alleen meetwaarden zichtbaar maken en uitwisselen: ze kunnen bijvoorbeeld ook gebruikt worden om (video)informatie over de aandoening en over een gezonde levensstijl door te geven.

Ook voor zorgverleners hebben e-health systemen enorme voordelen. Het contact met patiënten wordt intensiever en toch zijn met name specialisten er minder tijd aan kwijt. Dus kunnen ze zich meer concentreren op de echte noodsituaties – en daaraan hebben ze, gezien de sterke toename van het aantal chronische patiënten, de komende decennia de handen meer dan vol. Aangetoond is dat 'zorg op afstand'-systemen, zoals Philips Motiva, een goede aanvulling zijn op de behandeling en controle in het ziekenhuis.

Breed draagvlak noodzaak

E-health is een zich ontwikkelend fenomeen. Verschillende partijen zien mogelijkheden. Maar bij veel verschillende oplossingen is niemand gebaat: patiënten niet en degenen die het moeten uitvoeren en betalen evenmin. De uitdaging is oplossingen te bedenken die kunnen rekenen op een breed draagvlak van alle betrokken partijen (patiënten en patiëntenverenigingen, medici, ziekenhuizen, zorgverzekeraars, industrie en overheid). Dus moeten alle partijen worden betrokken bij het bedenken van die oplossingen. In de Stichting 'Zorg Binnen Bereik', een initiatief van Achmea Zorg en Philips Healthcare, gaat dat gebeuren. Binnen deze stichting gaat een brede coalitie van medici en patiënten(verenigingen), gefaciliteerd door Philips en Achmea Zorg, op zoek naar hoe 'zorg-op-afstand'-systemen verbeterd en voor steeds meer mensen toegankelijk gemaakt kunnen worden. Het uiteindelijke doel is vernieuwende medische oplossingen te bedenken voor drie ziektebeelden: chronisch hartfalen, diabetes mellitus en COPD (long- en luchtwegaandoeningen, zoals astma).

Patiëntbeleving staat centraal

Voor ieder van de genoemde ziektebeelden is een werkgroep gevormd, waarin alle partijen – ook overheidsinstanties - zijn uitgenodigd aan te schuiven. Het zijn niet de technologische mogelijkheden die het vertrekpunt van de stichting zijn, maar de beleving van patiënten en zorgverleners. Wat maken patiënt, arts en verpleegkundige door in een ziekteproces? Omdat zij de enigen zijn die alle stappen in een ziekte- en zorgproces meemaken, weten patiënten het best wat wel of niet werkt en wat beter zou moeten. Op die wijze zal door patiënten en zorgverleners worden gewerkt aan zorgverbetering. Zo zijn het de spelers in het zorgveld die gaan bepalen hoe zorg-op-afstand er in Nederland uit komt te zien.

De drie werkgroepen zijn breed en sterk bemand. Nooit eerder werd een zo brede 'coalitie' bij elkaar gebracht. Wat de stichting ook bedenkt: als verbetering van de zorgkwaliteit niet één van de uitkomsten is, dan zal dit initiatief niet slagen.

De gevonden oplossingen moeten bewezen bijdragen aan zorgverbetering en zorgkostenverlaging. Pilots moeten dat aantonen. De stichting heeft als doel brede acceptatie en inzetbaarheid om versnippering tegen te gaan. Die versnippering draagt doorgaans bij aan ineffectiviteit en hogere kosten.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Philips

Joost Maltha
Perswoordvoerder Philips Healthcare
Tel.: 040 27 80125
Mob. 06 10 55 8116
E-mail: joost.maltha@philips.com

Achmea Zorg

Christine Rompa
Perswoordvoerder divisie Zorg Achmea
Tel.: 06 2248 4658
E-mail: christine.rompa@achmea.nl

Over Koninklijke Philips Electronics

Koninklijke Philips Electronics N.V. (NYSE: PHG, AEX: PHI) is een onderneming met een veelzijdig aanbod op het gebied van gezondheidszorg en welzijn, dat gericht is op verbetering van de kwaliteit van leven van mensen door middel van tijdige innovaties. Als toonaangevende onderneming op het gebied van gezondheidszorg, lifestyle en lighting integreert Philips technologieën en design in op de mens gerichte oplossingen, die zijn gebaseerd op diepgaand inzicht in de wensen en behoeften van de klant en zijn merkbelofte van "sense and simplicity". Philips heeft wereldwijd circa 116.000 werknemers in dienst, verspreid over meer dan 60 landen. Met een omzet van EUR 26 miljard in 2008 is de onderneming marktleider op het gebied van cardiale zorg, acute zorg en thuiszorg, energiezuinige verlichtingsoplossingen en nieuwe verlichtingstoepassingen, alsmede lifestyle-producten voor persoonlijk welzijn en amusement, met een sterke leidende positie op het gebied van Flat-TV, scheerapparaten en haartrimmers, portable entertainment en mondverzorgingsproducten. Meer informatie over Philips vindt u op www.philips.nl/nieuwscentrum

Divisie Zorg van Achmea

Zilveren Kruis Achmea behoort met onder andere Groene Land Achmea, Avéro Achmea, Interpolis en DVZ Zorgverzekeringen tot de divisie Zorg van Achmea.

Ze biedt haar verzekerden naast een goede zorgverzekering diverse mogelijkheden die bijdragen aan een vitaler en gezonder leven. Dit is mogelijk dankzij scherpe zorginkoop op kwaliteit en prijs en vergaande samenwerking met zorgverleners, gericht op de beste zorg en beste service. Sinds 1 januari 2008 behoort ook Agis Zorgverzekeringen uit Amersfoort tot Achmea, waarmee Achmea met 4,8 miljoen klanten in het zorgsegment marktleider in zorgverzekeringen is.

Zilveren Kruis Achmea biedt naast verzekeringen voor individuele klanten ook collectieve verzekeringen. Werkgevers, koepels en branches kunnen bij Achmea een collectieve verzekering afsluiten. Zij krijgen dan een pakket op maat, met aandacht voor zorg, verzuim, preventie en re-integratie.